

Posudek na bakalářskou práci Terezy Krátké *Metafikční vyprávěcí strategie dvou Cervantesových novel*

Mgr. Jiří Holub
Univerzita Karlova, Praha

Tématem a cílem bakalářské práce Terezy Krátké bylo provést naratologický rozbor Cervantesových povídek „Podvodný sňatek“ (El casamiento engañoso) a „Rozhovor psů“ (El coloquio de los perros), které představují poslední dvě čísla povídkového souboru *Příkladné novely*. Autorka si dále měla všimnout literárních narážek, reminiscencí, imitací a parodií a poté určit, jakou funkci tyto vyprávěcí postupy a literární aluze mají pro věrohodnost a spolehlivost toho, co je vyprávěno, a jakou úlohu v tomto ohledu má motiv snu a syfilidy. Na závěr měla porovnat metafikční vyprávěcí strategie v obou povídkách a v románu *Don Quijote* a pokusit se interpretovat jejich celkový smysl.

Autorka, opírajíc se o naratologické koncepty Gérarda Genetta, nejprve analyzovala narativní strukturu obou povídek. Detailně určila a popsala vyprávěcí roviny obou narativů a s nimi spjaté textové subjekty vyprávěčů a postav. Na základě tohoto rozboru vypracovala dvě přehledná a originální narativní schémata, z nichž první názorně ukazuje hierarchii jednotlivých vyprávěčích rovin a druhé rekonstruuje přirozenou chronologii vyprávěných událostí a umožňuje tak porovnat čas vyprávěného a čas vyprávění.

V další kapitole se autorka zabývá intertextualitou a dokumentuje textové vazby obou povídek na dobové i starší literární žánry a díla, především pastýřský román, maurský román, pikareskní román, *Celestinu* a lúkiánovsko-apuleiovskou tradici.

Ve třetí a čtvrté kapitole se autorka snaží vysvětlit funkci těchto vyprávěčích postupů a literárních aluzí v kontextu nastupujícího baroka, jehož centrálním tématem byl problém vztahu skutečnosti a zdání, tedy otázka pravdy. Dochází k závěru, že právě složitá narativní struktura obou povídek, která, jak autorka následně ukazuje, je analogická k narativní struktuře Cervantesova zásadního románu *Don Quijote* a jejíž několikanásobné zdvojení vyprávěčích subjektů a střídání toho, kdo vypráví, a toho, co je vyprávěno, vyvolává metafikční efekt *mise en abyme* a znemožňuje tak určit, kdo vlastně ručí za pravdivost vyprávěného, sama o sobě přímo tematizuje barokní vystřízlivění (*desengaño*) z renesanční představy, že lze nějaké univerzální pravdy dosáhnout.

Celkově je nutno na práci Terezy Krátké ocenit, že si dokázala osvojit klíčové naratologické pojmy a vhodně je aplikovat na konkrétní text a že se uměla kriticky vyrovnat s rozsáhlou sekundární literaturou cervantesovských studií. Dále pak je třeba vyzdvihnout, že se autorce podařilo analyzovanou narativní strukturu textu přesvědčivě interpretovat v rámci dobových filozofických a literárních konceptů a témat nastupujícího baroka. Konečně bych jako vedoucí práce rád podtrhl autorčino zaujetí pro zvolené téma, její ochotu pilně zpracovávat nové podněty a připomínky a příkladně zodpovědný přístup ke své práci.

Ze všech těchto důvodů doporučuji bakalářskou práci Terezy Krátké k obhajobě a navrhuji známku **výborná**.

V Praze 10. června 2014